

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Förslag på ämne	Språk, Samhällskunskap
Årskurs	4-9
Omfattning, tidsåtgång	1 lektion
Namn på uppgiften	Varför kungen blev kung
Uppgiften planerad av	Jenny Norberg Randowo med inspiration från Inga Olsson

Koppling till Lgr11, (syfte/förmåga, centralt innehåll, kunskapskrav)

Det är nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska information, fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.

Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden.

2.2 Kunskaper Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola

-kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning.

2.6 Skolan och omvärlden Skolans mål är att varje elev

-kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden.

-har inblick i närsamhället och dess arbetsliv.

-har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder

Alla som arbetar i skolan ska verka för att utveckla kontakter med arbetsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö, och bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund.

Läraren ska bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och medverka till att utveckla kontakter med mottagande skolor samt med organisationer, företag och andra som kan bidra till att berika skolans verksamhet och förankra den i det omgivande samhället.

Samhällskunskap Några orsaker till individens val av yrke och till löneskillnader.

Svenska Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften.

Engelska Genom undervisningen i ämnet engelska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att förstå och tolka innehållet i talad engelska och i olika slags texter, formulera sig och kommunicera i tal och skrift, använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådda.

Moderna Språk Genom undervisningen i ämnet moderna språk ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att förstå och tolka innehållet i talat språk och olika slags texter, formulera sig och kommunicera i tal och skrift, använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådda.

Koppling till Grundsärskolans läroplan Skolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Skolan har i uppdrag att förmedla och förankra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället.

Eleverna ska kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet med stort

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

informationsflöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska information, fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.

Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden. Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning.

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning.

Samhällsorienterande ämnen Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra.

Svenska Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera och anpassa sitt språk till olika sammanhang och för skilda syften.

Koppling till Handlingsplan och Behovstrappa för studie- och yrkesvägledning

Självkännedom

Normer

Branscher & Yrken

Arbetsmarknad

Aktivitet – Hur (beskrivning genomförande inklusive planering)

Varför kungen blev kung... är mer självklart men varför blir andra poliser, bönder, städare eller lärare? Diskutera vad som påverkar yrkesvalet för att eleverna ska få ökad medvetenheten angående traditionsbundna val. Ökad självinsikt, varför gör man de val man gör? Öppna upp för diskussioner och reflektioner angående hur man själv påverkar sitt liv.

1. Låt eleverna göra egna tankekartor/mindmaps angående vilka faktorer som kan påverka yrkesval.
2. I mitten skriver eleverna "Yrkesval".
3. Vilka faktorer tror de kommer påverka dem själv i sitt val? Dessa markeras med separat färg eller så skriver eleven *Mitt val* i aktuella rutor.
4. För högre betyg, be eleverna att utveckla och motivera sitt resonemang kring faktorer som kan påverka yrkesval. Ställ gärna hjälp-frågor som –Hur menar du? Av vilket skäl? Hur kommer det sig? Vad beror det på?

Förslag på program

Popplet <http://popplet.com/app/#/demo>

Mindmup <https://www.mindmup.com/#storage> (gratis i Google Drive)

Mindmeister <https://www.mindmeister.com/mt/intro>

Eller använd mallen i bilagan, skriv ut eller klistra in i delat dokument

Ystads kommun

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Till hjälp har *du* som lärare följande faktorer:

- *Betyg
- *Om man är tjej eller kille
- *Vad föräldrarna tycker
- *Vad kompisarna tycker
- *Vad lärare tycker/säger
- *Föräldrars yrke
- *Var man bor
- *Rykte om olika yrke
- *Lönen
- *Vad man tycker om att göra
- *Hur mycket man vet om olika yrken
- *Uppväxtförhållande – var man kommer ifrån
- *Vilket språk man pratar
- *Vilka jobb som finns nära där man bor
- *Självförtroende och Självkänsla
- *Arbetstider
- *Arbetsmiljön
- *Status och popularitet hos ett visst företag/arbetsgivare

Övrig kommentar (t.ex. tips, progression av aktiviteten)

Utvärdering, reflektion, utveckling - Är syftet uppnått? Vad lärde sig/upptäckte eleverna?
Behöver något göras annorlunda till nästa gång?

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Varför kungen blev kung...

**Yrkesval
&
faktorer
som påverkar**

- * Försök att komma på så många faktorer som möjligt som kan påverkar en persons val av yrke.
- * Vilka av dessa tror du kommer att påverka ditt egna val? Markera dessa genom att skriva *Mitt val* i rutan.
- *Försök gärna att motivera och utveckla dina svar.